

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

Symulacja numeryczna przepływu turbulentnego w rurze o przekroju kołowym

Modelowanie CFD w Energetyce

Autor:
Szymon Kuczek

Spis treści

1	Cel i zakres pracy	2
2	Sformułowanie problemu	2
3	Rozwiązanie analityczne	2
3.1	Liczba Reynoldsa	2
3.2	Współczynnik tarcia i spadek ciśnienia	2
4	Model Numeryczny	3
4.1	Dyskretyzacja (Meshing)	3
4.2	Ustawienia Solvera	4
5	Wyniki Symulacji	4
5.1	Zbieżność rozwiązania	4
5.2	Weryfikacja parametru y^+	5
5.3	Pola prędkości i ciśnienia	5
6	Wnioski i Walidacja	6

1 Cel i zakres pracy

Celem niniejszego sprawozdania jest analiza numeryczna (CFD) przepływu turbulentnego powietrza w prostej rurze o długości $L = 2$ m i średnicy $D = 4$ mm. Symulację przeprowadzono w środowisku **Ansys Fluent 2025**, wykorzystując model turbulencji $k - \omega$ SST. Wyniki numeryczne (spadek ciśnienia) zweryfikowano z rozwiązaniem analitycznym opartym na równaniu Darcy-Weisbacha.

2 Sformułowanie problemu

Analizowany jest stacjonarny przepływ czynnika ściśliwego (powietrza) w rurze gładkiej. Parametry geometryczne oraz fizyczne płynu zestawiono w Tabeli 1.

Parametr Geometrii	Wartość	Własność Płynu	Wartość
Długość rury (L)	2.0 m	Gęstość (ρ)	1.225 kg/m ³
Średnica (D)	0.004 m	Lepkość dyn. (μ)	$1.7894 \cdot 10^{-5}$ Pa · s
Prędkość wlotowa (v)	50 m/s	Ciśnienie wyjściowe	0 Pa

Tabela 1: Dane wejściowe do symulacji

3 Rozwiązanie analityczne

W celu weryfikacji poprawności modelu numerycznego przeprowadzono obliczenia teoretyczne.

3.1 Liczba Reynoldsa

Charakter przepływu określono na podstawie liczby Reynoldsa:

$$Re = \frac{\rho \cdot v \cdot D}{\mu} = \frac{1.225 \cdot 50 \cdot 0.004}{1.7894 \cdot 10^{-5}} \approx \mathbf{13\,692} \quad (1)$$

Wartość $Re > 4000$ jednoznacznie wskazuje na przepływ **turbulentny**.

3.2 Współczynnik tarcia i spadek ciśnienia

Dla rur gładkich hydraulicznie w zakresie $4000 < Re < 10^5$ zastosowano wzór Blasiusa:

$$\lambda = \frac{0.3164}{\sqrt[4]{Re}} = \frac{0.3164}{\sqrt[4]{13\,692}} \approx 0.02927 \quad (2)$$

Oczekiwany spadek ciśnienia obliczono z równania Darcy-Weisbacha:

$$\Delta P_{analit} = \lambda \cdot \frac{L}{D} \cdot \frac{\rho v^2}{2} = 0.02927 \cdot \frac{2.0}{0.004} \cdot 1531.25 \approx \mathbf{22\,394.32\,Pa} \quad (3)$$

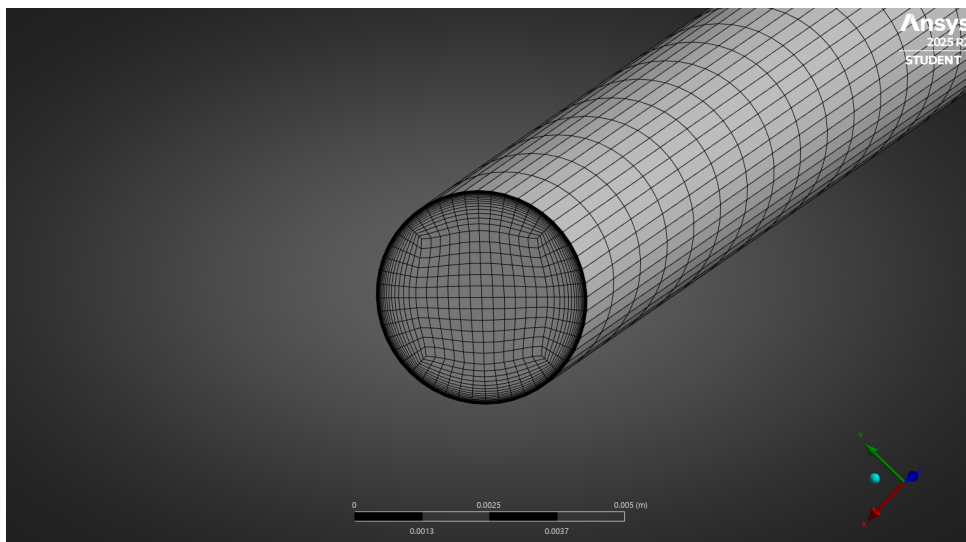
4 Model Numeryczny

4.1 Dyskretyzacja (Meshing)

Do dyskretyzacji domeny obliczeniowej wykorzystano metodę **MultiZone**, co pozwoliło na uzyskanie wysokiej jakości siatki hybrydowej. Skonfigurowano metodę w trybie *Mapped/Swept Type: Hexa* oraz *Free Mesh Type: Tetra/Pyramid*, co zapewniło dominację elementów heksaedrycznych przy zachowaniu elastyczności siatki.

Aby wiernie odwzorować kołowy przekrój rury, na krawędziach wlotu i wylotu zastosowano operację **Edge Sizing** z podziałem na 50 elementów. Kluczowym elementem było również zastosowanie warstwy przyściennej (*Inflation*), niezbędnej do spełnienia wymogów modelu turbulencji.

Uwaga: Proces generowania siatki został zoptymalizowany pod kątem ograniczeń licencji akademickiej (*Ansys Student Version*), która limituje liczbę elementów/węzłów. Dzięki zastosowaniu metody hybrydowej udało się uzyskać wysoką rozdzielczość w strefach kluczowych (ściana) przy zachowaniu całkowitej liczby elementów w dopuszczalnym limicie, nie tracąc na dokładności rozwiązania.

Rysunek 1: Siatka obliczeniowa wygenerowana metodą MultiZone z widoczną warstwą inflacyjną.

Parametry siatki:

- Metoda: MultiZone (Hexa Core / Tetra-Pyramid)
- Pierwsza warstwa przy ścianie: $2.4 \cdot 10^{-6}$ m (dla $y^+ \approx 1$)
- Liczba elementów: **963 792** (Siatka o wysokiej gęstości)

4.2 Ustawienia Solvera

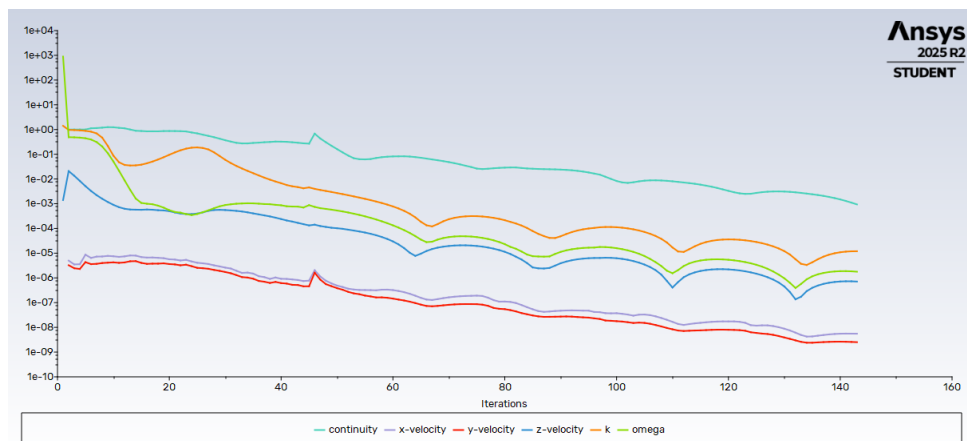
Symulację przeprowadzono przy użyciu solvera *Pressure-Based* w stanie ustalonym.

- **Model Turbulencji:** $k - \omega$ SST (Shear Stress Transport) – dobrany pod kątem dokładności w strefie przyściennej.
- **Schemat:** Coupled (sprężenie ciśnienie-prędkość).
- **Dyskretyzacja:** Second Order Upwind dla wszystkich zmiennych.

5 Wyniki Symulacji

5.1 Zbieżność rozwiązania

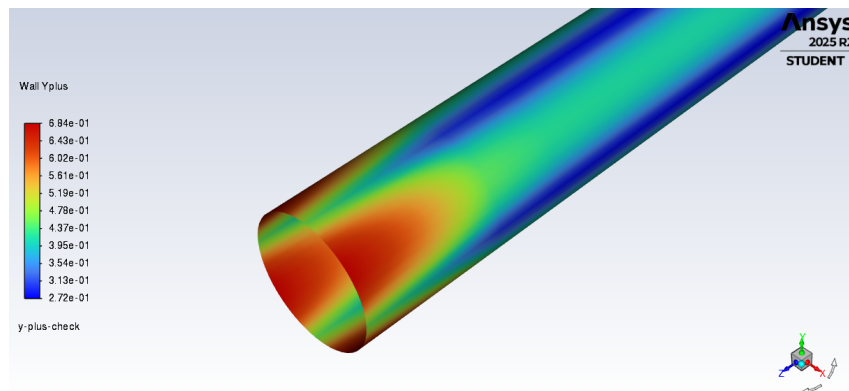
Proces obliczeniowy przebiegał stabilnie. Monitorowane residua, w tym residuum ciągłości (*Continuity*), osiągnęły wartości poniżej 10^{-3} , co świadczy o poprawnym zbilansowaniu równań transportu.

Rysunek 2: Historia zbieżności residuów.

5.2 Weryfikacja parametru y^+

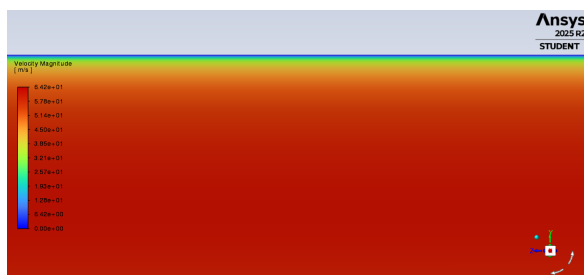
Poprawność konstrukcji warstwy przyściennej zweryfikowano poprzez analizę bezwymiarowej odległości od ściany (y^+). Uzyskano wartość maksymalną na poziomie 0.68, co spełnia rygorystyczne kryterium $y^+ < 1$ dla modelu SST i gwarantuje poprawne obliczenie tarcia lepkiego.

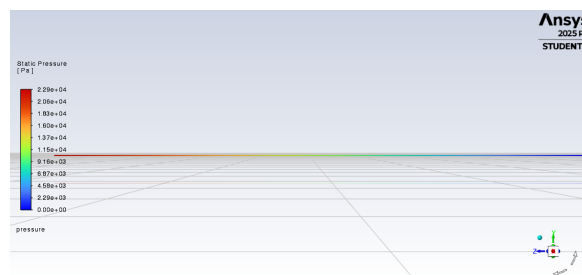
Rysunek 3: Kontur parametru y^+ na ścianie rury.

5.3 Pola prędkości i ciśnienia

Uzyskane pola przepływu wykazują cechy charakterystyczne dla rozwiniętej turbulencji. Profil prędkości jest spłaszczony w osi rury, z występowaniem wysokich gradientów przy ściankach.

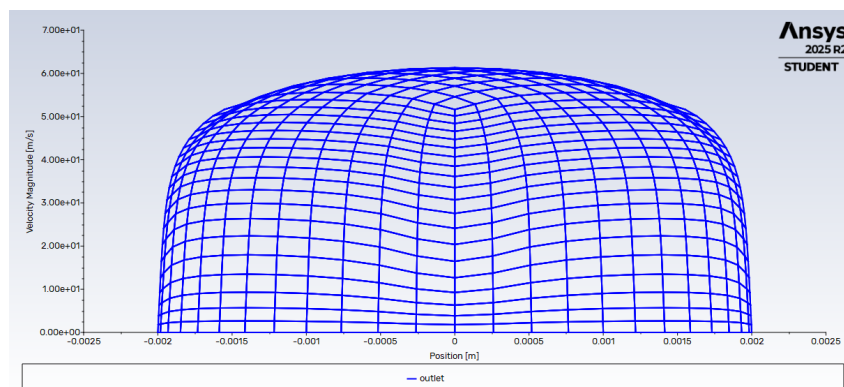

(a) Prędkość [m/s]

(b) Ciśnienie [Pa]

Rysunek 4: Rozkłady pól wewnątrz rury (płaszczyzna symetrii).

Rysunek 5: Profil prędkości na wylocie z rury.

6 Wnioski i Walidacja

Całkowity spadek ciśnienia w symulacji CFD wyznaczono jako różnicę średnich ważonych ciśnienia statycznego na wlocie i wylocie.

Metoda	Spadek ciśnienia ΔP [Pa]	Błąd względny
Analityczna	22 394.32	-
Numeryczna (CFD)	22 891.83	2.22%

Tabela 2: Porównanie wyników analitycznych i numerycznych

Podsumowanie:

1. Model numeryczny wykazał bardzo wysoką zgodność z teorią (błąd rzędu 2%).
2. Wyższy wynik symulacji numerycznej (22 891 Pa) względem analitycznego (22 394 Pa) wynika z uwzględnienia w CFD **odcinka dolotowy** (hydrodynamic entrance region). W tej strefie formujący się profil prędkości generuje wyższe lokalne naprężenia ścinające, czego uproszczony wzór Darcy-Weisbacha nie uwzględnia.
3. Zastosowanie gęstej siatki (blisko 1 mln elementów) oraz precyzyjne sterowanie parametrami dyskretyzacji (Inflation, Edge Sizing) pozwoliło na wyeliminowanie błędów numerycznych związanych z "szorstkością" siatki.